

Litterointimerkinnät

Puhuja	(nimi)
sa- (sana)	sana jää kesken epävarmasti kuultu jakso puheessa tai epävarmasti tunnistettu puhuja
(-)	sana, josta ei ole saatu selvää
(--)	useampia sanoja, joista ei ole saatu selvää
, . ? :	kieliopin mukainen välimerkki tai alle 10 sekunnin tauko puheessa

RITVA VILJANEN: Hyvät median edustajat ja hyvät kuulijat, on aika aloittaa Vantaan kaupungin mediainfo. Lämpimästi tervetuloa tämän viikon infoomme.

Teemana tänään on ajankohtaisen koronakatsauksen lisäksi juuri käynnistynyt uusi valtuustokausi ja mitä se tuo tullessaan, isoja hankkeita sekä Vantaan kaupungin koronan toipumissuunnitelma. Ja perinteiseen tyyliin, katsotaan vähän kuvia tässä samalla, kun kerron tilanteesta.

Epidemiatilanne pääkaupunkiseudulla on kehittynyt kohti parempaa, vaikka tartuntamäärät ja positiivisten testien osuus ovat edelleen korkeita Helsingissä, Espoossa, ja Vantaalla. Mutta samaan aikaan rokotuskattavuus on noussut hyvää tahtia ja vakavien tautitapausten muoto on vähentynyt aiemmista epidemiahuipuista. Meillä tällä hetkellä koronatapauksia on keskimäärin 35–50 viikossa, kun niitä vielä kolmisen viikkoa sitten oli keskimäärin 80–100. Eilenkin esim. 39.

Ilmaantuvuus on kuitenkin korkea edelleen, kahden viikon ilmaantuvuus on 326 tapausta sataatuhatta asukasta kohden kahdessa viikossa, mutta edellisellä vertailujaksolla se oli kolmanneksen tai neljänneksen korkeampi, eli 440. Positiivisten näytteiden osuuskin on laskenut, tällä hetkellä testatuista 3,4 % todetaan koronaa sairastavaksi. Valitettavasti yksi kuollut on tullut 4 kk:n tauon jälkeen lisää, eli tällä hetkellä kuolleiden määrä Vantaalla on 104. Kuolleiden keski-ikä on tällä hetkellä 82 vuotta.

Tartunnanjäljitys on meillä edelleen ongelmassa ja palaan tähän vielä vähän myöhemmin. Tässäkin, kun katsotaan näitä graafeja, niin näkee selkeästi, että tartuntamäärät ensin lähtivät tasaantumaan, mutta nyt tällä hetkellä ollaan menossa selkeässä laskussa. Nuo luetteleman numerothan tarkoittivat sitä, että itse asiassa kaikissa seurantaluvuissa, lukuun ottamatta tartunnanjäljitystä, meillä mennään kohti parempaa.

Rokotustilanne Vantaalla on edennyt niinkin reippaasti, kun ollaan kaikki, koko väestö, kahteen kertaan rokotettu, kaikki niille, joille se voidaan antaa eli yli 12-vuotiaille. Meillä rokotusten määrä on silloin noin 400 000. Tällä hetkellä rokoteannoksia annoksia on annettu Vantaalla jo 280 000, paras rokotekattavuus on yli 45-vuotiailla, nyt jo 66 % heistä on saanut kaksi rokotetta. Myöskin 12–15-vuotiaitten rokotus on saatu päätökseen, eli kaikki halukkaat ovat saaneet rokotteen. Sen sijaan patistaisin kyllä nuoria aikuisia. 18–39-vuotiaissa rokotuskattavuus on alle keskimäärin, eli siellä vielä sitten on paras mahdollisuus parantaa. Ja epidemia leviää tällä hetkellä juuri näissä ikäluokissa. Eli puhutaan pienestä rokotuslaiskuudesta, vaikka rokotteita on tarjolla, aikoja saa hyvin ja pop up -pisteitä löytyy. Nyt juuri tämän ryhmän pitäisi mennä aktiivisemmin toiseen rokotukseen. Kaiken kaikkiaan yhteenvetona ensimmäisen rokotteen vantaalaisista on siis saanut 71 % ja toisista 53 %.

Tartunnanjäljitys Vantaalla on edelleen ruuhkassa. Ruuhkan purku etenee, mutta hitaasti, mutta varmasti. Tartunnanjäljitykseen on palkattu ja palkataan jatkuvasti lisää henkilöstöä, tälläkin viikolla on monta uutta ihmistä aloittanut näissä tehtävissä. Mutta vain noin 23 % tapauksista saadaan selville, eli saadaan tietää, missä on tartunnan lähde.

Nykyisessä tautitilanteessa tartunnan jäljityksessä onnistuminen on erittäin hankalaa, tartuntaketjut ovat pitkiä ja monipolvaisia, ihmiset liikkuvat enemmän, isommalla alueella, vapaammin. Tartunnanjäljityksen vaihtoehtoiskustannus on kovin kova, se syö aina rajallisia resursseja muista kaupungin toiminnoista ja kasvattaa meidän palveluvelan hoitojonoja tällä hetkellä.

Eli kun keskitämme resurssit tartunnanjäljitykseen, samalla kasvatamme voimakkaasti perusterveydenhuollon menoja ja hoitojonoja. Olen jo sanonut aikaisemmin ja sanon nyt uudestaan, nyt on aika miettiä tartunnanjäljityksen toimivuutta nykytilanteessa ja miettiä sen myöskin uudenlaista toimintaa toimintatapaa.

Lentoaseman matkustajamäärät ovat edelleen murto-osa normaalista. Nyt tässä seurantajaksolla kahden viikon aikana matkustajamäärä jäi itse asiassa vielä ennustettua matalammaksi. Viime viikolla esimerkiksi vain 31 000 matkustaja oli lentokentällämme, kun normaalitilanteessa siellä olisi ollut puoli miljoonaa.

Koronanäytteitä otettiin 1845 kpl, määrä sisältää Afganistanin evakointilentojen näytteet. Evakointilennoilta testattiin kaikki Suomeen jäävät, pois lukien pienet lapset, mikäli vanhemmat eivät sitä halunneet. Vantaan kriisipäivystys on toiminut erinomaisesti lentokentällä vastaanottaen Afganistanin pakolaisia ja myöskin Vantaan kriisipäivystyksen ammattihenkilöstö on ollut mukana lennoilla. Jo lentojen aikana on annettu ja tarjottu mahdollisuus psykososiaaliseen apuun.

Vantaan (kaupungit) palvelut ovat olleet pääsääntöisesti auki jo keväästä lähtien. Voimassa olevien rajoitusten puitteissa kuitenkin, mutta meillä täysin kiinni olevia palveluita ei juurikaan enää ole ollut nyt tässä toukokuun jälkeen. Eilen päätimme avata myöskin asukaspuistojen, avointen päiväkotien ja kohtaamispaikkojen sisätilat, eli ne avautuvat ensi maanantaista alkaen.

Pääkaupunkiseudun koronakoordinaatioryhmä keskusteli eilen AVIn kanssa, Etelä-Suomen aluehallintoviraston kanssa. He osallistuvat meidän kokouksemme ja ehdotimme aluehallintovirastolle, että yleisötilaisuuksien (lohkomis)vaatimuksesta sekä tartuntatautilain 58D pykälän mukaisista kahden metrin turvavälivaatimuksista tulee nyt luopua.

Haluan edelleen muistuttaa, että toki terveysturvallisuusohjeiden noudattaminen on erittäin tärkeää, jotta voimme pitää palvelut auki jatkossakin. Terveysturvallisuutta tässä tilanteessa parantavat esimerkiksi maskin käyttösuositus tai velvoite, voimakkaan äänenkäytön välttäminen, istumapaikka, ohjeet tilassa liikkumisesta, saapumisesta ja poistumisesta. Mutta AVIn kanssa neuvotellen, AVI julkisti myöskin sitten eilen kokouksemme jälkeen oman kannanottonsa, ja kertoi, että tulee poistamaan nämä ensi maanantaista 6.9. lukien.

Sisätiloissa järjestettävissä yleisötilaisuuksissa lohkomisesta siis luovutaan ja yleisökapasiteetti AVIn mukaan tullaan todellakin rajaamaan (PKS)-ehdotuksen mukaisesti 50 %:iin. Eli puolet normaalisti tilaan maksimissaan otettavista voidaan ottaa sisään. Vastaava rajoitus tulee ulkotiloihin, mutta mikäli yleisökapasiteetti siellä rajataan 75 %:iin, jos ulkotilan tilakapasiteetti ei ole määriteltävissä, on vähintään varmistettava, että fyysinen kontakti pystytään välttämään. Elikkä lohkomiset poistetaan, mutta ne korvautuisivat osallistujamäärän rajaamisella, 50-prosenttisesti sisätiloissa ja 75-prosenttisesti ulkotiloissa, ja kahden metrin vaatimuksesta, että se poistetaan rajoitustoimena.

Julkisuudessa on paljon käyty keskustelua siitä, että kahden metrin vaatimuksen poistaminen rajoitustoimena edellyttää lainmuutosta. Haluan kuitenkin huomauttaa, että käytännössä on kuitenkin kysymys siitä, että Etelä-Suomen aluehallintovirasto katsoo, ettei ole enää tarpeen soveltaa 58D-pykälän mukaisia vaatimuksia, vaan tartuntatautilain muut säännökset riittävät tilanteen mukaiseen soveltamiseen. Sen takia näinkin nopea eteneminen tässä asiassa ilman lainmuutosta on mahdollista.

Myös THL on tuonut esille sen, että kahden metrin vaatimus on tullut soveltamisalansa päätökseen. Se on vaatimuksena liian raju nykyiseen tautitilanteeseen ja on otettava lisäksi huomioon se, että rokotekattavuus etenee vauhdilla. Myös tartunnan merkittävät riskit ovat vähentyneet.

Jos katsomme hieman valtuustokautta, joka avattiin meillä viime maanantaina 23.8., silloin meidän uusi kaupunginvaltuustomme piti ensimmäisen kokouksen ja noin puolet meidän valtuutetuista on uusia. Uuden valtuuston työpöydälle tulee isoja

asioita ja isoja hankkeita, esimerkiksi (strateginen) talousarviolaadinta, hyvin historiallisessa tilanteessa, sote-uudistus, hyvinvointialueiden perustaminen. Koronan toipumissuunnitelma on meillä käsitteillä jo ensi maanantaina kaupunginhallituksessa ja kärkihankkeita suunnitellaan. Kunnassa on pitkät suunnittelun ketjut ja vaativat aikaa, meillä on isoja kärkihankkeita: ratikka Kuusjärven kehittäminen, oppimiskampusalueen rakentaminen ja Myyrmäen kulttuuritalo.

Uusi valtuusto siis käynnisti strategian ja talousarviovalmistelun viime viikolla koko valtuuston yhteisessä seminaarissa. Keskustelu oli todella hyvähenkistä ja varsin aktiivista. Strategiavalmistelut käynnistetään historiallisessa tilanteessa keskellä laajaa pandemiaa sekä sote-uudistuksen valmisteluja. Valtuusto päättää talousarviosta joulukuussa ja strategiasta tammikuussa '22. Meillä käynnistyi siis noin puolen vuoden valmistelutyö ja pohjan tähän strategiaehdotukseen, se aloitettiin tekemään tämän vuoden alussa virkamiestyönä eri toimialojen yhteistyönä kaupungissa.

Talouden päälinjoina, niin meillä taloussuunnittelun lähtökohtana on kaupungin vahva kasvu. Vantaan velkatilanne on hyvä ja kaupungilla on tällä hetkellä, voisin sanoa jopa, ennätysellisen vähän velkaa. Kun verrataan esimerkiksi suuriin kaupunkeihin, niin emme ole lähelläkään velkaisinta kaupunkia ja velkaisimmassa päässä, päinvastoin.

Tavoitteena on ohjata kaupungin talouskehitystä vuosikatteella. Tavoitteena on, että ensi vuoden budjettivuosikate olisi 94 000 000 €, joka johtaa vielä hieman negatiiviseen tulokseen ja vuonna '23 saisimme tulot ja menot tasapainoon. Elikkä koronakuoppa olisi siinä hetkessä ohitettu ja vuosikate olisi 115 000 000 €, tilikauden tulos olisi jo silloin hieman positiivinen.

Koronan toipumispaketti on määräaikainen ja valitettavasti se määräaikaisesti heikentää vuosikatetta. Eli vuosikate lasketaan näihin lukuihin, mutta otetaan tämä koronapaketti siinä vähentävänä tekijänä huomioon. Mutta se on määräaikainen ja se on ehdottoman tarpeellinen, että koronan jälkeen tukitoimiin panostetaan ja hoitovelkaa puretaan nopeasti, eikä jätetä sitä nykyiseen tilanteeseensa.

Seuraavan valtuustokauden investointien enimmäismäärä on 600 000 000 € ja investointikehitys on siis laskettu nyt 100 000 000 viime valtuustokautta korkeammalle tasolle.

Historiallinen uudistus on tosiaan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen perustaminen ja hyvinvointialueen perustaminen ylipäätään. Meillä on siis 15 kk:tä aikaa yhteistyötä vielä sosiaali- ja terveystoimen kanssa jolloin 1.1.'23 he eroavat valtion alueorganisaatioksi. Hyvinvointialue on jo oikeushenkilönä olemassa ja sopimuskumppanina. Se perustettiin käytännössä sillä, kun väliaikainen valmistelutoimielin aloitti työnsä. Se on kokoontunut jo kahdesti. Vantaa ja Kerava

muodostavat yhdessä hyvinvointialueen, joka on kokonaan oma organisaationsa. Hyvinvointialueille valitaan vaaleilla aluevaltuusto. Ja aluevaalit ovat siis 23.1. ensi vuonna ja aluevaltuustot aloittavat työnsä ensimmäinen 1.3., jolloin ne ottavat tämän väliaikaisen hallinnon tehtävät itselleen ja jatkavat siitä eteenpäin.

Ensi maanantaina meillä kaupunginhallituksessa asetetaan tälle uudistukselle poliittinen seurantaryhmä yhdessä Keravan kanssa. Vantaa-Keravan hyvinvointialue ottaa vastuulleen Vantaan ja Keravan sosiaali- ja terveystalouden tehtävät sekä alueen pelastuslaitoksen tehtävät. Toki on tärkeää, että tässä isossa uudistuksessa tulemme huolehtimaan hyvin, ja huolehdimme hyvin, henkilöstötilojen ja palveluiden turvallisesta siirtymisestä hyvinvointialueelle.

Parhaillaan tehdään selvitystä siitä, mitä teemme sote-kiinteistöille. Osan sosiaalisista vuokra-asunnoista Vantaa myi vähän yli 300 asuntoa Vantaan Vuokra-Asunnot osakeyhtiölle. Teemme selvitystä myöskin muista, kuin sosiaali- ja terveystaloudesta siirtyvistä henkilömääristä ja myöskin tämä valmistelu etenee varsin nopeasti. Meillä on määrälliset arviot tuossa syyskuussa käytössä ja tarkoitus on, että ne henkilöt, jotka tulevat yleishallinnosta, tukipalveluista, tilahallinnosta, siirtymään myöskin hyvinvointialueelle, niin tietävät sen hyvissä ajoin ja pystyvät siihen sitten valmistautumaan.

Hyvinvointialue vastaa sille laissa määritellyistä tehtävistä ja muu hallinto pysyy nykyisillä kunnilla. Eli tämä tarkoittaa sitä, että kunnilla on edelleen yleistoimivalta. Hyvinvointialueilla tätä ei ole, vaan ne hoitavat niille laissa määrättyjä tehtäviä, niillä ei ole vastaavanlaista yleistoimivaltaa kuin paikallishallinnolle edelleen jää. Toki on sanomattakin selvää, että tämä uudistus vaikuttaa myös kaupungin talouteen hyvin merkittäväällä tavalla.

Vantaa vuonna '23 tulee näyttämään hyvin erilaiselta. Kuljemme kohti koulutuksellista, sivistyksellistä, kulttuurista ja elinvoimasta kaupunkia. Kaupungilla on rinnakkainen toimivalta hyvinvointialueen kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä. Mutta tässä meidän täytyy tehdä hyvää yhteistyötä, koska ei ole järkevää, että rakennamme päällekkäisiä palveluita, vaan sovitaan työnjaosta.

Jatkossa kasvatuksen ja oppimisen toimiala muodostaa sekä henkilömäärissä, että budjetin näkökulmasta merkittävästi suuremman osan kaupungin resursseista. Mutta sen haluan nostaa myöskin, että paikallishallinnosta tulee yhä tärkeämpi ihmisen osallisuuden toteuttaja. Vantaalaiset asuvat jatkossakin Vantaalla ja Vantaa tulee huolehtimaan asukkaidensa eduista ja valvomaan myöskin asukkaittensa etua ja toteuttaa laaja-alaista demokratiaa.

Ja minä uskon, että tulevina vuosina juuri tämä paikallisen demokratian ja asukkaiden osallisuuden varmistus tulee olemaan paikallishallinnon kuntien ja kaupunkien tärkeä tehtävä. Ja se varmasti tulee saamaan uusia muotoja, joita me emme tänään vielä pysty kertomaankaan.

Sitten mennään tähän ja katsotaan koronatilanteesta toipumista. Korona (--) [0:16:55] erityisesti yhteiskunnan heikompia ja voimisti segregatiota. Tämän me näemme jo ihan selvästi. Se kohdistui erityisesti pienituloisiin ja aiheutti näissä ammateissa työttömyyttä. Etenkin vanhuksiin ja sairaisiin, nuoriin ja lapsiin, joilla oli ennestään ongelmia, se pahensi haasteellisten perheiden ja köyhien perheiden ongelmia.

Vantaa on ensimmäisten kaupunkien joukossa, jopa ehkä ensimmäinen, koska en tiedä yhtään toista kaupunkia, joka olisi toipumissuunnitelmassaan näin pitkällä. Eli olemme viemässä sitä jo ensi maanantaina kaupunginhallituksen käsittelyyn. Siinä painopiste on erityisesti lapsissa ja nuorissa.

Miksi Vantaa on näin edellä, on se, että mahdollisia pitkän aikavälin vaikutuksia lähdettiin kartoittamaan jo heti epidemian alkupuolella. Eli jo viime keväänä 2020. Toipumissuunnitelmaa on siis laadittu kaikkien toimialojen yhteistyönä kevästä '20 lähtien. Nyt on kartoitettu keskeiset vaikutukset ja ehdotetaan priorisoidut toimenpiteet vuosille '21, '22 ja '23. Nämä toimenpiteet ovat kaikki määräaikaista ja pääpaino on vuodessa '22.

Koska me olemme edelleen keskellä epidemiaa, niin on toki tärkeitä, että ensi vuonna toipumissuunnitelmaa tarkistetaan. Näemme sitten vielä selvemmin, mitä kaikkea on tapahtunut. Ehdotan, että tähän käytetään kolmen vuoden aikana kaiken kaikkiaan noin 18 000 000 € ja sen lisäksi tulee vielä se rahoitus, mikä saadaan valtiolta tämän päälle.

Eniten kustannuksia ja toimenpiteitä kohdistetaan sosiaali- ja terveystoimeen. Kasvatuksen ja oppimisen toimialan osalta määrärahaa lisätään siltä osin kuin valtionavustukset eivät riitä kattamaan suunniteltuja toimenpiteitä. Eli kasvatuksen ja oppimisen toimialan osalta OKM osoittaa koronan toimenpiteisiin merkittävää rahoitusta, jolloin todellisuudessa tämän ohjelman suuruus on 18 000 000 €:a suurempi. Ne lisätään tähän päälle. Tosiaan kaupunginhallituksen käsittely alkaa ensi maanantaina.

Tämähän on kriisi, jossa terveydellisestä kriisistä tuli myöskin sosiaalinen kriisi ja muutos tapahtui aika nopeasti. Vantaan osuus Suomen tartunnoista on ollut 11 % ja pääkaupunkiseudun yli puolet, ja kuolemista 2/3. Kaupungit ovat hoitaneet koronaa johdonmukaisesti ja hyvin, kaupungit ovat toimeenpanneet valtion määräykset ja linjaukset nopeasti ja tehokkaasti. Haluan myös kiittää kuntatyöntekijöitä. Kuntatyöntekijät kohtaisivat tuntemattoman taudin todella rohkeasti ja ammatillisella otteella.

Sosiaali- ja terveydenhuolto on kuormittunut erittäin merkittävästi. Siellä kokonaan uusia palveluita, normaalipalveluitten lisäksi, tänä aikana on ollut muun muassa testaus, tartunnan jäljitys, pandemiaterveysasema, lentokentän terveystarkastustoiminta, varasairaalaasuunnitelmien laatiminen, kotisairaalan

pandemiatiimin perustaminen, sosiaali- ja kriisityön maskijakelu, koronapuhelimen, soitettiin jopa kaikille yli 80-vuotiaille vantaalaisille ikäihmisille koronarokotukset. Jotta tähän kyettiin, jouduttiin myöskin sulkemaan osittain tai kokonaan toimintoja kuten työ- ja päivätoiminta ja suun terveydenhuollon kiireetön hoito. Kaupungin sisältä tehtiin satoja henkilöstösiirtoja sosiaali- ja terveystoimen avuksi. Ja samaan aikaan sosiaali- ja terveystoimi valmisti Suomen kuntahistorian tai julkisen hallinnon historian suurinta uudistusta, hallintouudistusta, hyvinvointialueiden perustamista.

Kasvatuksen ja oppiminen teki merkittävän työn, kun siirsi keväällä '20, 32 000 oppilasta kahdessa päivässä etäopetukseen. Toinen aste siirtyi etäopetukseen uudelleen marraskuussa '20 ja oli tänne kevääseen 21 asti etäopetuksessa. Ylioppilaskokeet tehtiin poikkeusjärjestelyin. Varhaiskasvatuksessa toki lakisääteiset palvelut ovat olleet auki koko ajan, mutta täytyy muistaa, että keväällä '20 kehoitettiin pitämään lapset kotona ja varsin moni niin tekikin.

Kaupunkikulttuurin palvelut ovat olleet pitkiä aikoja suljettuna, lähes kaikki. Tapahtumat siirrettiin osittain virtuaaliseksi ja tapahtumista luovuttiin. Sisäliikuntatilat olivat pitkiä aikoja suljettuna, mutta ulkoliikuntapaikkojen suosio sen sijaan kasvoi. Kirjastotilat ovat olleet kiinni tai sitten vain rajoitetusti käytössä. Ainoa palvelu, joka meillä on selkeästi ollut kaupunkikulttuurissa avoinna, on ollut Vantaa-infot Myyrmäessä ja Tikkurilassa. Me pidettiin tärkeänä sitä, että on paikka, johon ihmiset voivat tulla kysymään. Ne, jotka eivät osaa internetiä käyttää tai tarvitsevat sen suullisen vuorovaikutuksen, että on olemassa sellainen paikka kaupungilla kuitenkin. Ja ne oli Vantaa-infot.

Nuorisopalveluissa siirryttiin jalkautuvaan työhön ja kaupunkikulttuuri oli se toimiala, josta paljon henkilöstöä siirrettiin sitten tuonne sosiaali- ja terveystoimeen. Kaupunkiympäristö on jatkanut lähes normaalisti, Matti-järjestelmä, meidän uusi, hieno tietojärjestelmä on auttanut hyvin paljon siinä, että palvelut toimivat lähes normaalisti digitaalisesti. Uusia valvontatehtäviä on tullut eläinlääkäritoimeen.

Jos katsotaan sitten koronan vaikutuksia, mitä vuodessa on tapahtunut. Kyllähän toki oli niin, että tärkeät havainnot jäivät tekemättä, kun lapsia ja nuoria ei tavattu ja tekemisen puute aiheutti lapsissa turhaantuneisuutta, kun harrastukset olivat kiinni. Lapset ja nuoret eräällä tavalla jäivät vuodeksi luokalle, ja samalla syntyi vuoden sosiaalinen vaje. Ajelehdittiin, oltiin tuolla kauppakeskuksissa paljon tai sitten oltiin hyvin yksinäisiä.

Korona rikkoi nuorten arjen, aiheutti oireilua. Mielenveysongelmat ovat kasvaneet, väkivaltainen käyttäytyminen lisääntynyt, poliisin mukaan jopa kaksinkertaistunut pääkaupunkiseudulla. Perheväkivalta lisääntyi ja raaistui. Psykologien asiakasmäärä kasvoi 18 % ja lukioissa (14) %. Kaiken kaikkiaan karanteenissa on ollut 12 300 lasta ja 1250 työntekijää. Terveyskeskuksissa vastaanottoja jäi tapahtumatta 40 000 vuoden aikana. Suun terveydenhuollon

käyntimäärät laskevat kolmanneksen. Kuntoutuspalvelut ja ehkäisevän terveydenhuollon käynnit laskivat kumpikin 10 %. Ikääntyneet kokivat yksinäisyyttä ja oireilivat. Kotouttaminen keskeytyi vieraskielisten osalta.

Työttömyys meillä pomppasi pahimmillaan lähes 20 %:iin, mutta on tällä hetkelläkin 14,8. Eli meillä on 10 000 työtöntä enemmän kuin normaalitilanteessa Vantaalla on. Pitkäaikaistyöttömyys lähes kolminkertaistui. Juuri saatiin pitkäaikaistyöttömyys puolitettua kahteen ja puoleen tuhanteen henkeen, nyt heitä on jälleen 6 400.

Ja koska lapset ja nuoret ovat olleet rankimpien rajoitusten kohteena, niin sen takia on tärkeää myöskin, että nyt tässä toipumisessa erityisesti kiinnitetään huomiota lapsiin ja nuoriin. Heihin joihin elämän rajoitustoimet ovat kenties eniten vaikuttaneet ja joiden on tärkeää päästä eteenpäin kohti tulevaisuutta.

Toipumissuunnitelman tavoitteet ovat nämä kahdeksan: lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen, oppimisvaje, varhaiskasvatuksen tukeminen, palvelu- ja hoitovelan kurominen sosiaali- ja terveydenhuollossa, työllisyyden ja yritysten elpymisen tukeminen, syrjäytymisen ehkäisy, vahvistetaan osallisuutta uudestaan, monikielisen viestinnän. Huomattiin myös tämä, että tieto- ja vuorovaikutus edellyttää kyllä monikielistä viestintää ja myös oman henkilöstön hyvinvoinnin tukemista.

Meillä on tässä ohjelmassa yhteensä 40 toimenpidettä ja tosiaan eniten toimenpiteitä on sosiaali- ja terveydenhuollossa ja paljon myöskin kasvatuksen ja oppimisen, ja kaupunkikulttuurin toimialalla.

Korona jättää pitkät jäljet kaupungin talouteen, toivottavasti se ei jätä pitkiä jälkiä meidän ihmisiin. Koronan taloudelliset vaikutukset Vantaalle ovat kymmeniä miljoonia euroja. Tänä vuonna 50 000 000 € ylimääräisiä kustannuksia, vaikka mukaan ei lasketa esimerkiksi oman henkilöstön suojauskustannuksia. Valtio on luvannut korvata kuntien koronakustannukset täysimääräisesti ja nyt on lupausten lunastamisen aika. Ja tätä lupausta ei toivoakseni, joka ilmeisesti on tulossa kuitenkin, mutta sanon samaan hengenvetoon, että nyt käydään myöskin erikoista keskustelua. Tätä lupausta ei saa vesittää sillä, että koronan kustannukset rajataan aivan liian ahtaaksi. Tukea tarvitaan myöskin toipumiseen, ei toisteta enää 90-luvun laman virheitä, jolloin tukipalvelut ison laman ja suuren työttömyyden jälkeen laiminlyötiin.

Muutama sana vielä valtuustokauden kärkihankkeista. Nämä ovat vuosien hankkeita ja pyritään toteuttamaan seuraavan 10 vuoden aikana. Niitä ovat ensinnäkin, tässä ne itse asiassa näkyvät. Kuusijärvi-oppimiskampus, Vantaan ratikka ja Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo, kaikista kuvia. Vantaan ratikka, me arvioimme, että se mahdollistaa 36 600 uuden asukkaan sijoittumisen Vantaalle ja 31 200 uuden työpaikan tulemiseen Vantaalle. Ratikan tulot ja menot pitkällä tähtäyksellä kyllä meidän arvioiden mukaan, ja meidän asiantuntijoiden ja tilattujen selvitysten

mukaan myöskin, tulot ylittävät sen menot. Vantaan rakentamiskustannukset ratikasta tulevat olemaan 267 000 000 €, mutta maanmyynti ja maankäyttösopimustulot 270 000 000 €, kiinteistöverokertymän kasvu 120 000 000 € ja rakentamisesta palautuvaa verotulo 35 000 000 € 40 vuoden aikana, eli tulot liki kaksinkertaisesti pitkällä juoksulla ylittäisivät nämä menot.

Mutta paljon muutakin tässä on. Me olemme arvioineet, että (arvio) avaa 11 000 000 000 € investointimahdollisuudet yksityiselle sektorille. Vantaan kaupungin tavoite on kasvaa kestävästi vahvojen joukkoliikenneyhteyksien varteen. Kehäradan varteen voidaan siis kasvaa vielä joitakin vuosia, mutta sen jälkeen tarvitaan uusia sijainteja asunnoille ja työpaikoille. Yleiskaavassa kaupunki on tätä varten valinnut ratikan varren kasvukäytävän. Yleiskaavahan on meillä hyväksytty.

Vantaan ratikka on myöskin tärkeä osa pääkaupunkiseudun raideverkostoa, joka toimii Vantaan kehityksen selkärankana. Ratikka on osa MAL 2020-sopimusta valtion kanssa. Ja näköpiirissä kyllä selkeästi on, että tämä tulee hyödyttämään myöskin länsivantaalaisia sillä tavoitteena on, että sen jälkeen, kun tämä ensimmäinen 19 km on rakennettu, niin tämä on suunniteltu siten, että se voidaan yhdistää sekä Helsingin, että Espoon pikaraitioteihin.

Tässä on käyty keskustelua siitä, että pitäisikö suunnittelu keskeyttää. Nämä päätöksethän on tehnyt kaupunginvaltuusto ja kaupunginhallitus tästä, että suunnittelu toteutetaan vuoden '23 loppuun mennessä ja tämä on sopimus myöskin valtion kanssa. Olemme saaneet siihen rahoituksen. Valtuustosopimuksessa nimenomaisesti todetaan, että suunnittelu viedään loppuun ja rakentamisesta päätetään vuonna '23. Ja silloin virkavalmistelu, se merkitsee sitä, että meidän täytyy viedä suunnittelu eteenpäin ja toimia siten, että on mahdollista oikeasti päättää rakentamisesta '23, jolloin rakentaminen voisi alkaa '24.

Näin toimitaan, eli me (suunnittelemme tämän) rakentamista vaille valmiiksi. Suunnittelu on tarkoitus viedä loppuun.

Kuusijärvi on Vantaan suurin vierailukohde, arviolta noin puoli miljoonaa kävijää vuodessa. Tavoitteena on, että Kuusijärvestä kehitetään Vantaan luontomatkailun ja virkistyskeskuksen helmi. Vuonna 2019 valmistui toi huikea Sudentassu-silta, joka yhdistää Kuusijärven kansallispuiston Sipoonkorpeen. Tänä vuonna on erityisesti pysäköintialuetta nyt laajennettu ja palvelumuotoilua on konseptoitu. Ja ensi vuonna on tarkoitus uudisrakennusten tarveselvitys ja hankesuunnittelua edistää niin, että saadaan sinne myöskin parempi rakennuskanta ja saunamaailma.

Oppimiskampus on Vantaalle tärkeä hanke, olemme Suomen kansainvälisin kaupunki ja tarve aikuiskoulutukseen on merkittävä. Vantaa häviää myös asukkaiden koulutustasolta koko maan keskiarvolle ja etenkin suurten kaupunkien tilanteelle. Kampuksella pyritään korjaamaan tilannetta. Tässä on pohjana Varian tarve saada uudet tilat, niiden nykyinen kunto on huono. Lisäksi se sisältää Tikkurilan

lukion laajennuksen. Varian Vehkalan suunnitelma päätettiin juuri ja toinen osa olisi Jokiniemen oppimiskampus.

Miksi siis kampus? Pyritään houkuttelemaan myös muita aikuisopetukseen ja ammatilliseen koulutukseen keskittyneitä tahoja mukaan tervetuloa Vantaalle. Annamme tälle kampukselle yhden Tikkurilan parhaista alueista. Tarkoitus on kohdentaa siihen tarvittavia liitännäispalveluita, kuten työllisyyspalveluita, maahanmuuttajien osaamiskeskus, rakentaa yhteisiä innovaatio- ja start-up-tilamahdollisuuksia. Kootaan alueelle myöskin yritystoimintaa, jotta saadaan hyviä harjoittelu ja yhteistyömahdollisuuksia. Alueelle on tarkoitus houkutelaa myöskin nuoria kiinnostavia palveluita, kuten elokuvateatteri ja ravintoloita.

Myyrmäen keskustan alueella on tällä hetkellä 7 000 neliötä vapaa-ajantiloja. Se on iso keskittymä meidän kaupunkikulttuurin palveluille, mutta valitettavasti valtaosa näistä palveluista menettää tilansa, kun Myyrmäkeä rakennetaan uudestaan ja sinne tulee lisää asuntoja. Lisäksi sen kirjasto on meidän käytetyin, mutta yksi pienimmistä kirjastoista. Taidemuseo Artsilla on sisäilmaongelmia, joka haittaa heidän työskentelyään ja myöskin lasten kulttuuritalo Toteemin tiloja on tarpeen parantaa.

Sen takia tuonne parhaalle paikalle ollaan ajateltu uutta taloa. Tämä on pitkän, pitkän tähtäyksen hanke, että sinne tulisi taidemuseo, kirjasto, vapaa-ajan palvelun tiloja, kaupallisten toimijoiden ja järjestöjen tiloja. Ja tehtäisiin upea, moniulotteinen ja vuorovaikutteinen talo. Tässä on tarkoitus tehdä esiselvitys palvelujen väestötilaratkaisusta vuosille '22-'28 ja käyttää vahvasti myös palvelumuotoilua. Tämä hanke ajoittuisi muiden kärkihankkeiden jälkeiseen aikaan, mutta pitkät suunnitteluajat vaativat valmistelua jo nyt, jotta voitaisiin aikanaan tämäkin toteuttaa. Tulevaisuuden Vantaata siis rakennetaan nyt.

Kaupunkihan on eräällä mielellä samalla tavalla kuin sello, sitä ei voi kukaan omistaa, mutta jokaisen tulee hoitaa ja huoltaa, jotta kehitys jatkuu ja se sello soisi yhä kauniina seuraaville sukupolville. Siihen tähdätään myöskin Vantaan kärkihankkeilla.

Lämmin kiitos teille, että olitte mukana. Seuraava Vantaan kaupungin mediainfo on 16.9. klo 12:30. Tervetuloa jälleen mukaan. Kiitos.